

KESKKONNAAGENTUUR

Keskkonnaagentuuri strateegia aastateks 2026–2030

Eessõna

Andmed, teadmised ja kindlustunne

Ilmastikuolud ja looduskeskkond laiemalt ei ole midagi eraldiseisvat ja kauget. Need loovad eeldused ning määravad baastingimused meie kõigi heaolu, riigi julgeoleku, konkurentsivõime ja majandustegevuse edukuse osas. Usaldusväärsed andmed, teadmised ja prognoosid annavad meile kindlustunde looduse taluvuspiiridesse mahtumise kohta, aitavad näha kaugemale tänasest päevast ja võimaldavad teha teadlikke otsuseid.

Maailm meie ümber muutub kiiresti. Äärmuslikud ilmastikunähtused sagenevad, loodusvarade kasutamisega seotud otsused muutuvad keerukamaks, mure keskkonnaseisundi pärast süveneb – keerukas süsteemis navigeerimiseks kasvab üha rohkem vajadus usaldusväärse teabe järele. Ohtliku ilma korral on Keskkonnaagentuur koos partneritega osa laiemast turvalisuse süsteemist. Meie prognoosid ja hoiatused aitavad inimestel kaitsta oma elu ja vara, toetavad elektri- ja transpordisüsteemide toimepidevust riigis ning annavad olulise sisendi riigikaitsele ja kriisideks valmisolekule. Mõistame, et muutuv kliimas ei piisa vaid toimunu kirjeldamisest. Peame vaatama pikemalt ette, et ühiskond jõuaks muutustega kohaneda ning olla paremini valmis homseteks väljakutseteks.

Samavõrra oluline on ka meie roll olla Eesti keskkonnaseisundi usaldusväärne peegel. Keskkonnaagentuuri koondub suurim keskkonnaandmete hulk Eestis. Meie ülesanne ei ole üksnes andmeid koguda, vaid anda neile tähendus, sidudes need analüüside, visualiseeringute ja kaardirakendustega, mis aitavad keskkonnas toimuvat paremini mõista. Nende teadmiste põhjal on võimalik kujundada tarku ja tasakaalustatud poliitikaid, teha ettevõtlusotsuseid, kavandada investeeringuid.

Aastate 2026–2030 strateegia seab meile selge sihi. Soovime, et kvaliteetsed, aja- ja asjakohased andmed oleksid õigel ajal õiges kohas ning neist sünniks ühiskonnale vajalikud teadmised. Tehnoloogiline uuendus, tehisintellekt ja rahvusvaheline koostöö on mõned vältimatult vajalikud vahendid, mis aitavad meil oma tööd teha tõhusamalt ning pakkuda ühiskonnale veelgi suuremat väärtust.

Samas – kõik algab inimestest. Peame oluliseks, et Keskkonnaagentuur on tugev, uuendusmeelne ja inimesi väärtustav organisatsioon. Pühendunud teotahelised inimesed, nende teadmised, oskused ja koostöö on meile väga olulised. Usun, et just nendele tuginedes suudame olla ka järgmistel aastatel kindel partner ning aidata kaasa sellele, et Eesti oleks turvaline, kestlik ja muutustega hästi toime tulev riik.

Taimar Ala, Keskkonnaagentuuri direktor

Keskkonnaagentuuri lugu

KESKKONNAAGENTUUR

Planeet Maad on ainult üks ning tema tulevik on meie kätes. Elame pöördelisel ajal, kus tasakaalustatud otsuste tegemine on olulisem kui kunagi varem. Keskkonna hoidmiseks peame nüüd ja praegu ühiselt tegutsema. Tervikpildi loomiseks ja tasakaalu tekitamiseks on vaja usaldusväärset teavet.

Meie ülesanne on luua sõltumatuid ja täpseid keskkonnaandmeid. Töö meie planeedi heaks ei tunne riigipiire.

Meie anname andmetele tähenduse, mille põhjal võetakse vastu keskkonnaotsuseid nii Eestis kui rahvusvaheliselt. Oleme uhked, et meie töö on tähendusrikas ning aitab hoida meie kõigi elukeskkonda.

VISION

Oleme tervikliku ja ühiskonnas nõutud kliima-, ilma- ja keskkonnateenuse pakkuja, objektiivse keskkonnainfo esmaallikas, tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu eestkõneleja.

MISSION

Kujundame parima ekspertteadmise jõul ja usaldusväärseimate andmete toel Eesti ühiskonna kestlikku arengut.

Korraldame keskkonnaseiret, jagame keskkonnaandmeid ja analüüsime keskkonnas toimuvaid muutusi eesmärgiga tagada Eesti elanikele õigeaegne ja usaldusväärne keskkonnateave, prognoosid ja ohtlike ilmastikunähtuste hoiatused.

Keskkonnaagentuuri terviklik vaade keskkonnale loob eeldused teadmispõhisteks otsusteks poliitika kujundamises, ettevõtluses ja elanike igapäevaelus – selleks, et **säilitada turvaline, puhas ja mitmekesine elukeskkond ning ühiskonna kestlik areng Eestis.**

Julgeme teha ja
näitame initsiatiivi

Oleme toetavad ja
märkavad

Oleme avatud
koostööle ja
uudsusele

Tegutseme
sõltumatult ja oma
parima teadmise
järgi

Uudsete lahenduste
leidmine on osa meie
igapäevatööst

Tegutseme pühendunult
jätkusuutliku
elukeskkonna nimel

Oleme oma
tegevustes
läbipaistvad

Lähtume põhimõttest
"üks kõigi ja
kõik ühe eest"

**Keskkonnaagentuuri
väärtused:**
**avatus ja uuendusmeelsus,
hoolivus ja usaldus**

Tulemuslikkuse võtmenäitajad

Rahulolu • Mõjus • Tõhusus

Keskkonnaagentuuri strateegia eesmärgid

Kvaliteetsed ja ajakohased andmed õigel ajal õiges kohas ➔

- ✓ Tagame andmed ja nende kvaliteedi
- ✓ Tagame andmete ajakohasuse ja operatiivsuse

Andmetest teadmiseni ➔

- ✓ Anname andmetele tähenduse
- ✓ Võtame kasutusele uuenduslikud andmete
väärimise meetodid

Tõhus ja inimest toetav organisatsioon ➔

- ✓ Loomme üheskoos väärtust, andes inimestele
võimaluse arenguks ja eneseteostuseks
- ✓ Kujundame ja kinnistame Keskkonnaagentuuri
positsiooni ühiskonnas
- ✓ Tõhus organisatsioon
- ✓ Suurendame siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd

FOOKUS 1

Kvaliteetsed ja ajakohased andmed õigel ajal õiges kohas

Õiged, usaldusväärsed ja ajakohased andmed on Keskkonnaagentuuri töö tuum. Need loovad aluse andmepõhisteks analüüsideks, teadmispõhisteks otsusteks ja ühiskonna teadlikkuse tõstmiseks. Andmed peavad olema kõigile lihtsasti kättesaadavad.

Eesmärk 1.1: Tagame andmed ja nende kvaliteedi

Tagame, et kõik Keskkonnaagentuuri loodavad ja kogutavad andmed on vajalikud, täpsed, usaldusväärsed ja ühtsete aluste järgi kontrollitud. Andmehõive toimub operatiivselt, kasutades kaasaegseid tehnoloogiaid ja tõhusaid töövoogusid.

Tulemused:

Teeme endast oleneva, et asjakohased ning vajalikud andmed saaksid loodud

- ✓ Uuendame ja hoiame ajakohasena ülevaate riiklikest ja rahvusvahelistest andmekorje kohustustest;
- ✓ Looame ja hoiame ülevaadet kliima- ja keskkonnaseisundi hindamiseks vajalikest andmetest;
- ✓ Looame eeltingimused ning kaasame kolmandate osapoolte andmeid. Sh nii kodanikuteaduse, ülikoolide uurimustööde kui ka ettevõtete omaseire raames kogutud andmeid;
- ✓ Otsime täiendavaid võimalusi andmekorje tõhustamiseks ja vajadusel täiendavate rahastusallikate leidmiseks;
- ✓ Koostame ja uuendame kord aastas hinnangu tuleviku andmenõudluse kohta;
- ✓ Osaleme riikliku keskkonnaseireprogrammi ajakohastamises.

Loodud on küps ja ühtsete põhimõtete järgi toimiv andmehaldus

- ✓ Rakendame ühtsetel alustel toimivat andmehaldusraamistikku, mis tagab selged rollid, vastutuse ja kvaliteetse andmehalduse kogu organisatsioonis;
- ✓ Rakendame ühtsed andmekontrolli reeglid, rõhutusega automatiseeritud kontrollimehhanismidel;
- ✓ Tõstame andmekultuuri ja töötajate andmepädevust, luues aluse kõigi Keskkonnaagentuuri kogutavate ja hallatavate andmete täpsuse, usaldusväärsuse ja ühtsete põhimõtete järgimise tagamiseks.

Andmed on tehtud kättesaadavaks

- ✓ Avaandmete nõuded on kohustuslikus määras täidetud;
- ✓ Hoiame ajakohasena organisatsiooni keskse andmekataloogi;
- ✓ Andmete avaldamiseks on kasutusel üks keskkond.

Eesmärk 1.2: Tagame andmete ajakohasuse ja operatiivsuse

Keskkonnaandmed peavad olema võimalikult värsked - teeme endast oleneva, et andmepõhine ülevaade keskkonnas toimuvast on alati olemas operatiivselt ja üha rohkem hetkeolukorda kirjeldavalt. Sealjuures tagame andmete kiire avaldamise ja kättesaadavuse.

Tulemused:

Andmed avaldatakse esimesel võimalusel, koondandmed on loodud ja kättesaadavad hiljemalt üks kuu pärast vaatlus-/seireperioodi lõppu

- ✓ Partnerite ja andmeallikatega on saavutatud kokkulepped andmete üle andmiseks nende tekkimisel;
- ✓ Teostatud on vajalik töökorralduse muudatus ning kasutusele on võetud täiendavad andmehõive vahendid;
- ✓ Ettevõtete ja muude kohustatud isikute jaoks on koostöös loodud ning käima pandud reaalaja majanduse põhimõttel toimiv andmevahetus;
- ✓ Seirejaamades ning vaatluskohtades on võimalusel loodud reaalaja lähedane andmeedastus. Andmehõives tervikuna suurendatakse oluliselt hõivatud protsesside automatiseeritust.

Kirjeldatud ja uuendatud on andmekorje metoodikad (sh keskkonnaseire) ning andmehõive töövood

- ✓ Kõik andmehõive metoodikad on kirjeldatud, regulaarselt uuendatud ja avaldatud Keskkonnaportaalis;
- ✓ Kahjustamata andmeridade terviklikkust minnakse andmehõives kaasa tehnoloogiliste uuendustega;
- ✓ Andmekorjes võetakse vastava kvaliteedimarkeeringuga kasutusele kaudsed andmekorje viisid, sh mudelid, tuletised, statistilised analüüsid;
- ✓ Andmekorjes võetakse olulises mahus kasutusele erinevad kaugseire võimalused;
- ✓ Käivitame teadus-arendustegevused seiremetoodikate uuendamiseks, kulutõhusamaks muutmiseks ning enamate andmete hõivamiseks.

Seirevõrk ja andmehõive süsteem on teed näitav Maailma tasemel

- ✓ Käivitatakse kogu andmehõivet käsitlev nõukoda ja innovatsioonilabor;
- ✓ Koostöös erasektoriga tehakse tööd selle nimel, et uudsed andmehõive lahendused, sh järk-järgult kasutusele võetavad masin-masin andmevahetused, sünniks Eestis ning neid saaks eksportida teistesse riikidesse.

FOOKUS 2

Andmetest teadmisteni

Meie ülesanne on muuta andmed tähenduslikuks teadmiseks, mis aitab ühiskonnal ja otsustajatel mõista keskkonnas toimuvaid muutusi, toetada majandust ning üleüldist heaolu. Selleks loome andmete vahelised seosed ja anname mõistmist lihtsustava konteksti, kasutades maksimaalselt tänapäevaseid kättesaadavaid tehnoloogiaid, sh meie teenustele kohandatud tehisarulahendusi.

Eesmärk 2.1: Anname andmetele tähenduse

Loomme analüüse ja teadmustooteid, mis esitavad andmeid kontekstipõhiselt, toovad esile põhjus-tagajärg-seosed ning on otsustajatele ja avalikkusele selgelt mõistetavad. Käsitleme muuhulgas ühiskonnas hetkel olulisi ja aktuaalseid teemasid, mis on seotud meie põhitegevusega.

Tulemused:

Suurenenud on lühianalüüsides osakaal, sh olulistes ja päevakajalistes ühiskondlikes teemades

- ✓ Lühianalüüsides regulaarse koostamise süsteemi loomine. Loomme töövoo, mis prognoosib ja tuvastab käsitlemist vajavad teemad, tagab vajaliku ressursi üksustevahelise liikuvuse ning tulemuse adressaadini jõudmise;
- ✓ Koostame ühtse struktuuri lühianalüüsides jaoks (maht, esitlusviis, visualiseeringud, põhisõnumid);
- ✓ Taastame memode koostamise kultuuri. Seda nii maja sees kui partnerite, sh Kliimaministeeriumi suunal;
- ✓ Leiame uusi tööväljundeid, sh selgitame nõudluse ja võimaluse pakkuda poliitika- ja õigusaktide mõjuanalüüse ning pakkuda alternatiivi muudele sisse ostetavatele analüütilistele töödele.

Kõik olulisemad andmepõhised väljundid (aruanded, analüüsid, kokkuvõtted, jt) läbivad enne avaldamist majasisese või vajadusel välise osapoole kvaliteedikontrolli

- ✓ Loomme ühtse kvaliteedikontrolli protsessi. Kirjeldame tööprotsessi ja nimetame väljundid, mis peavad läbima kohustusliku avaldamiseelse kontrolli;
- ✓ Tagame, et kvaliteedikontroll hindab ka sisulist korrektsust, mitte ainult keele- või stilistiküsimusi.

Analüüsid on võimalusel interdistsiplinaarsed, valdkonnaülesed ja käsitlevad uuritavat teemat laiemalt kui vaid konkreetne uurimisobjekt

- ✓ Töötame sisse metoodika, mis aitab analüütikul näha laiemat konteksti, mitte ainult kitsast uurimisobjekti;
- ✓ Võtame selgelt suuna keskkonnaandmete laialdasele seostamisele muude asjakohaste eluvaldkondade ning majandusandmetega;
- ✓ Tagame, et analüütikul on ligipääs kõigile relevantsetele andmeallikatele ja arendame tööriistu, mis toetavad mitmest allikast pärit andmete koondamist ja analüüsimist;
- ✓ Looime võimekuse pakkuda kliimateenuseid, sh uuendada kliimaprojektsioone;
- ✓ Tagame ja arendame edasi võimekust analüüsida ning hinnata looduse hüvede pakkumisega seonduvat;
- ✓ Korraldame regulaarseid kohtumisi ja töötubasid, mis toetavad valdkondadevahelist arutelu ja ideede vahetust.

Eesmärk 2.2: Võtame kasutusele uuenduslikud andmete väärindamise meetodid

Arendame organisatsiooni võimekust kasutada uuenduslikke tehnoloogilisi ja analüütilisi lahendusi, et pakkuda tänapäevaseid teadmustooteid.

Tulemused:

Oleme täiustanud andmete väärindamist, uute tehnoloogiliste ja analüütiliste lahenduste abil

- ✓ Valime tehnoloogiad, mis pakuvad kõige suuremat lisaväärtust, sh vähendavad kvaliteetseks tulemuseks vajalikku inimtöö hulka;
- ✓ Suurendame kaudsete meetodite kasutamist ning pöörame oluliselt suuremat tähelepanu kaugseire võimaluste kasutamisele analüütilises töös. Otsime sünergiaid teiste kaugseireandmete ja -produktide kasutajatega ning seisame hea valdkonna ühtse ja tervikliku käsitluse eest riigis;
- ✓ Suurendame oluliselt mudelproгноoside kasutatavust, sh võtame operatiivtöös kasutusele tehisarul põhinevad ilmamudelid (nt: ECMWF AIFS);
- ✓ Piloteerime innovatiivseid andmetöötluste ja analüüsi viise. Viime läbi pilootprojekte uute meetodite katsetamiseks (nt anomaaliate tuvastus, automaatne andmepuhastus, prognoosialgoritmid).

Koostöös ettevõtetega, teadusasutustega ja rahvusvaheliste partneritega oleme katsetanud ja juurutanud innovatiivseid arenduslahendusi

- ✓ Tugevdame osalust Euroopa ja globaalse taseme projektides (nt Horizon Europe, Copernicus, WMO algatused), sh määrame prioriteedid ja tagame enda esindatuse rahvusvahelistes konsortsiumites/organisatsioonides, mille liikmed oleme;
- ✓ Seame olulisele kohale kolmandate osapooltega arendusprojektide teostamise ning soodustame igati teadus-arendustegevuse tulemite ülekandmist operatiivtöösse.

FOOKUS 3

Tõhus ja inimest toetav organisatsioon

Keskkonnaagentuuri tugevus põhineb pädevatel ja motiveeritud inimestel, selgel töökorraldusel ning koostööl, mis ületab organisatsioonilised ja riiklikud piirid. Soovime tagada keskkonna, kus töötajatel on tähendusrikas roll ja nende panust väärtustatakse. Organisatsioon toimib tõhusalt ja paindlikult ning meie positsioon ühiskonnas ja rahvusvahelisel tasandil on nähtav ja mõjus. Kujuneme tarbijast pakkujaks.

Eesmärk 3.1: Loomes üheskoos väärtust, andes inimestele võimaluse arenguks ja eneseteostuseks

Iga inimene on organisatsiooni eesmärkide saavutamise alus. Hoiame ja arendame motiveeritud ning pädevaid inimesi, kes väärtustavad Keskkonnaagentuuri. Oluline on toetav töökeskkond, kus hinnatakse kõiki inimesi.

Tulemused:

Tulenevalt organisatsiooni vajadusest on teadlik personalijuhtimine taganud õiged inimesed õigetel kohtadel

- ✓ Kaardistame kõigi ametikohtade eelduslikud põhikompetentsid ja inimeste oskused;
- ✓ Uuendame rollikirjeldused ja kaardistame võtmeisikud koostöös juhtidega, et need vastaksid arengukava suundadele;
- ✓ Koostame keskpika perioodi tööjõuvajaduse prognoosi (sh kriitilised rollid, uued kompetentsid, võimalikud puudujäägid) ja töötame aktiivselt prognoosile vastava tööjõu loomise ja leidmisega.

Loodud on arenguvõimalusi ja koolitusprogramme, mis toetavad erialast kompetentside kasvu, vajadusel ümberõpet ning juhtide järelkasvu

- ✓ Loomes struktuurse koolitusprogrammi nii spetsialistidele kui ka valdkonna juhtivspetsialistidele;
- ✓ Pakume juhtimiskoolitusi nii alustavatele kui ka kogenud juhtidele (sh *coachingu* ja mentorluse kaudu);
- ✓ Oleme nõudlikud, samas toetavad ja anname inimestele suurema otsustusõiguse tulemuste saavutamise viisides koos võimalusega võtta vastutus;
- ✓ Julgustame eksperimenteerimist (sh AI kasutamist), teadmiste jagamist ja projektipõhist õppimist.

Meie inimeste pühendumus ja rahulolu on hoitud heal tasemel

- ✓ Teeme lühi pulsiuuringuid kriitilistes valdkondades, et kiiresti tuvastada muutused inimeste ootustes ja tunnetuses;
- ✓ Kaasava ja avatud suhtluskultuuri arendamine;
- ✓ Organisatsiooni sisese kuuluvustunde suurendamine;
- ✓ Tunnustamise ja väärtustamise süsteemi arendamine.

Eesmärk 3.2: Kujundame ja kinnistame positsiooni ühiskonnas

Kujundame ja kinnistame Keskkonnaagentuuri rolli kui valdkondlikku eksperti, suunajat ja usaldusväärset partnerit, kelle tegevus on ühiskonnas nähtav ja mõjus.

Tulemused:

Järjepidev, selge ja suunatud tegevus, sh kommunikatsioon on tugevdanud organisatsiooni mainet ja usaldusväärset

- ✓ Arvestades ühiskondlikke arenguid anname regulaarselt objektiivseid ja sõltumatuid sõnumeid oma põhitegevusvaldkonna piires;
- ✓ Teeme endast oleneva, et tagada üldtunnustatud *Single authoritative voice* põhimõtte järgimine olulise keskkonna- ning ilmainfo edastamisel. Meie esimeseks valikuks on positsiooni hoidmine läbi konkurentsi ent vajadusel algatame ka asjakohase õigusloome protsessi;
- ✓ Suurendame proaktiivsust keskkonnateemade avamisel, pakkudes ekspertvaateid ja selgitavat infot ennetavalt, st enne, kui huviline jõuab küsida;
- ✓ Seirame mainet, kanalite statistikat ja kommunikatsiooni mõjukust (sh meediamonitooring);
- ✓ Tagame, et analüüsid ja keskkonnainfo jõuab õigete sihtrühmadeni (poliitikakujundajad, partnerid, avalikkus). Looime selleks väljundite avaldamiskalendri ning kommunikatsiooniplaani.

Suurenenud on Keskkonnaagentuuri nähtavus ja mõjukus valdkondlikel ja avalikel aruteludel

- ✓ Koolitame töötajaid selges ja mõjusas sõnumi edastamises, esinemises, meediapädevuses ja kriisikommunikatsioonis;
- ✓ Tõstame ekspertide nähtavust aramuslugude, intervjuude, seminaride ja konverentside kaudu;
- ✓ Jätkame brändisaadikute programmi;
- ✓ Arendame kriisikommunikatsiooni protsesse ja rollijaotust (sh ilmastikuhoiatused, keskkonnajuhtumid, seireandmete erisused).

Rakendatud on tõhusad kommunikatsioonivõtted ja -kanalid (sh Keskkonnaportaali), et andmepõhised teadmised jõuaksid mõjusalt ja arusaadavalt sihtrühmadeni

- ✓ Kommunikatsioonikanalite süsteemne arendamine ja haldamine;
- ✓ Koostame Keskkonnaportaali arendusplaani ja viime selle ellu;
- ✓ Rakendame ühtset visuaalset stiili ning sõnumiraamistikku kõigis kanalites;
- ✓ Andmeid avaldatakse huvigruppidele huvipakkuval viisil, sh visualiseeritult, võrdlusena, erinevates kanalites. Inimkeeli esitatud andmepõhised selgitused;
- ✓ Vaatame üle ja teeme vajadusel objektiivsete kriteeriumite alusel uued valikud kasutusel olevate avaldamiskanalite ja –vormide osas selleks, et luua interaktiivseid andmevaateid, mis võimaldavad ka keerulist infot esitada selgelt ja arusaadavalt.

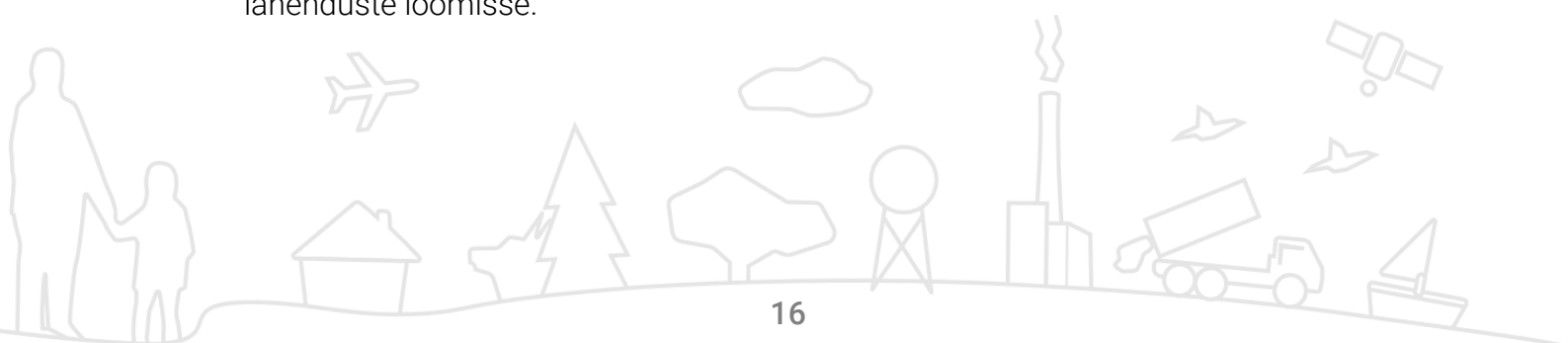
Eesmärk 3.3: Tõhus organisatsioon

Tagame, et organisatsioon toimib tulemuslikult ja sihipäraselt. Keskendume tegevustele, mis loovad suurimat väärtust ühiskonnale. Oleme nõudlikud, samas toetavad ja anname inimestele suurema otsustusõiguse tulemuste saavutamise viisides koos võimalusega võtta vastutus.

Tulemused:

Läbi on analüüsitud kõik teenused ja tööprotsessid ning tagatud on nende efektiivsus

- ✓ Hindame igas teenuses töömahtu ja võrdleme seda eesmärkide ning saadava väärtusega;
- ✓ Uuendame regulaarselt teenuste kulumudeleid ja hinnastamisaluseid. Otseselt katmata kuludega teenused lõpetame või kanname nendega seonduvad kulud tellijale;
- ✓ Rakendame TI- ja masinõppe või muid tehnilisi lahendusi seal, kus automatiseerimine annab tõhususe kasvu;
- ✓ Kaasame eksperdid ja protsessiomanikud töövoogude analüüsimisse ja lahenduste loomisse.

Kasutusel on innovatiivsed töövõtted ja digilahendused, mis tõstavad töö efektiivsust

- ✓ Valime targalt tegevusi, kus tehnoloogiline uuendus annab suurima ajavõidu või kvaliteedi paranemise;
- ✓ Organisatsiooni digivalmiduse ja oskuste kasvatamine;
- ✓ Automatiseerime prognooside/hoiatuste kvaliteedihindamise;
- ✓ TI-pilootprojektide käivitamine ja testimine. Algatame piloodid konkreetsetes kasutusjuhtudes (nt seireandmete puhastus, ilmamudelite täpsustamine, kvaliteedikontrolli automatiseerimine);
- ✓ TI-lahenduste tehniline arhitektuur ja andmetaristu tugevdamine. Tagame, et vajalikud arvutusressursid, modelleerimise platvormid ja andmehoidlad toetavad TI-põhiseid projekte ja nendele on ligipääs;
- ✓ Võtame fookusesse personaalse lokaalse ja ise treenitava tehisarüü arendamise.

Kasvanud on hõivatus suuremat väärtust loovates töövoogudes ja protsessides

- ✓ Lõpetame tegevused, mis ei loo lisandväärtust või on muutunud ebaefektiivseks;
- ✓ Paigutame sihipäraselt ressursse ümber viisil, mis üldist töötajate arvu kasvatamata suurendab inimeste hõivatust rohkemat lisandväärtust andvates töövoogudes;
- ✓ Rakendame töökorralduse võtteid, mis vähendavad ülekoormuse riski ja tagavad, et inimesed tegelevad just nende rolli põhiülesannetega. Töö Keskkonnaagentuuris on nauditav, kuid mitte hobi.

Eesmärk 3.4: Suurendame siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd

Kasutame Keskkonnaagentuuri tugevat positsiooni rahvusvahelistes võrgustikes ja teaduskoostöös, et olla mõjus suunaja ja siduja teaduse, poliitika ning ühiskonna vahel. Kasutame rohkem ära oma rahvusvahelise võrgustiku võimalused.

Tulemused:

Oleme tugevdanud enda rolli ja suurendanud saadavat kasu osalusest rahvusvahelistes võrgustikes, et kujundada arutelusid ja tõstatada päevakajalisi teemasid

- ✓ Määrame prioriteetid ja osaleme süsteemselt rahvusvahelistes võrgustikes ja töögruppides;
- ✓ Määrame igale olulisemale võrgustikule (nt EEA, EK, UNECE, WMO, EUMETNET jt, kliima- ja ilmateenuste konsortsiumid, keskkonnaandmete standardite tööühmad) selged esindajad ja eesmärgid;
- ✓ Loomme mehhanismi, mis koondab rahvusvahelistest koostöövõrgustikest saadud varajase info (uued nõuded, innovatsioonid, trendid, riskid);
- ✓ Tagame, et varajane info jõuab nendeni, kes seda otseselt vajavad.

Oleme suurendanud koostööd ülikoolide ja teadusasutustega, mis on taganud erinevaid koostöö- ja arendusprojekte, mille tulemusena toimub teadustöö tulemite siire operatiivtöösse

- ✓ Loomme strateegilisi koostööplatvorme ülikoolide ja teadusasutustega, et katsetada ja juurutada uusi meetodeid ja tehnoloogiaid;
- ✓ Pakume praktikakohti, lõputööde teemasid ja teadusprojekte, kus üliõpilased saavad panustada päris andmete ja probleemidega;
- ✓ Käivitame ühisprojekte nii teadusuuringute, metoodika arenduse, seiretehnoloogiate kui ka innovatsioonilahenduste vallas.

Koostöö partneritega, sh erasektorist on loonud eeldused kestlike kommertsteenuste arendamiseks ning riigiteenuste optimeerimiseks

- ✓ Määrame valdkonnad, kus koostöö loob suurimat mõju – nt energiasektor, riigikaitse, transport, kindlustus, põllumajandus, metsandus;
- ✓ Arendame ja piloteerime innovatsioonipõhiseid teenuse kontseptsioone;
- ✓ Kaardistame ja teeme enda põhitegevusvaldkonna piires ettepanekud riigi poolt pakutavate teenuste ümberkorraldamiseks. Sh jätkame tsiviillennunduse ilmavaatluseteenuse tervikteenuste konsolideerimise ja ümberkujundamisega;
- ✓ Otsime võimalusi laiendada kliendi- ja tulubaasi ning suurendame spetsiifiliste teenuste hulka üldisi era- ja avaliku sektori turul tegutsemise põhimõtteid arvestades.

Ülevaade valdkondadest

Keskkonnaagentuuri tegevusvaldkonnaks on riikliku keskkonnaseire programmi täitmine, keskkonnaga seotud riigisisese ja rahvusvahelise andmevahetuse korraldamine, andmete kogumine ja analüüs, keskkonnaseisundile hinnangute andmine ning olulise teenusena ilmaprognooside, hoiatuste ja nendeks vajalike seireandmete tagamine. Täidame Euroopa Liidu keskkonnajuhtimis- ja keskkonnanäidataviteerimissüsteemi ning Euroopa Liidu ökomärgise pädeva asutuse ülesandeid.

Keskkonnaagentuuri hüdroloogia- ja meteoroloogiateenuse (sh lennumeteoroloogia) tagamine on määratud riigikaitseks ülesandeks, mis kohustab teenuse toimepidevust kindlustama erinevate kriisides.

Jäätmed

Tegeleme jäätmete valdkonnas andmete kogumise, analüüsi ja tõlgendamisega, et anda usaldusväärne ülevaade Eestis tekkivatest ja käideldavatest jäätmetest nii liikide, koguste kui tegevusvaldkondade lõikes. Meie loodud teadmine toetab riigi jäätme- ja ringmajanduspoliitika kujundamist, aitab ettevõtetel ja omavalitsustel teha paremaid otsuseid ning suurendab avalikkuse teadlikkust keskkonnahoidlikest valikutest.

Vesi

Veevaldkonnas kogume, töötleme, analüüsime ja avalikustame põhja- ja pinnavee ning veekasutuse andmeid ning haldame ja arendame veega seotud andmekogusid, et tagada usaldusväärne ülevaade Eesti veeressursside seisundist ja kasutusest. Hindame siseveekogude seisundit ning teostame hüdroloogilist seiret, kogudes infot veetasemete ja vooluhulkade kohta. Meie hüdroloogilised prognoosid ja hoiatused aitavad ennetada üleujutuste ja põudade negatiivseid mõjusid ning toetavad riskijuhtimist, ruumiplaneerimist ja kriisivalmidust. Nii loome väärtust poliitikakujundajatele, ettevõtetele, omavalitsustele ja elanikele, toetades vee kui elutähtsa ressursi kehtlikku kasutamist.

Välisõhk

Välisõhu valdkonnas peame heiteallikate inventuuri, kogudes andmeid nii paiksete kui hajusate saasteallikate kohta ning koondades need riigisisesteks ja rahvusvahelisteks aruanneteks. Meie loodud ülevaade välisõhu seisundist annab otsustajatele aluse õhusaaste vähendamise meetmete, arengu- ja tegevuskavade ning heitkoguste tulevikuprognooside koostamiseks.

Looduskaitse

Eluslooduse valdkonnas kogume, haldame ja avalikustame andmeid Eesti looduse ja looduskaitse kohta ning täidame nii riigisiseseid kui rahvusvahelisi aruandluskohustusi. Meie hallatavad looduskaitseandmekogud ja andmebaasidesse talletatud info on aluseks kaitstavate liikide, elupaikade ja loodusobjektide säilitamisele ning kaitsemeetmete kavandamisele. Nende andmete põhjal koostatud ülevaated ja analüüsid toetavad looduskaitse otsuseid Eestis ning aitavad täita rahvusvahelisi kokkuleppeid ja kohustusi, hoides Eesti elurikkust ja loodusväärtusi ka tulevastele põlvetele.

Ulukid

Ulukiseirega jälgime ajas jahiulukipopulatsioonide seisundit ja selle põhjal töötame välja jätkusuutlikud kasutusmahud, et ulukeid saaks kasutada nii, et populatsioonid püsiks elujõulised. Seire tulemusel koostatav iga-aastane jahiulukite seirearuanne koos küttemisettepanekutega annab jahindus- ja keskkonnavaldkonna otsustajatele teaduspõhise aluse küttemisvõimete ja -tingimuste määramiseks. Korraldame ulukite rakenduslikke uuringuid, et parandada seiretulemuste kvaliteeti ning toetada populatsioonide tõhusamat kaitset ja ohjamist, vähendades samal ajal ulukikahjusid ning aidates hoida tasakaalu looduse ja inimtegevuse vahel.

Mets

Metsanduse valdkonnas kogume, haldame ja avalikustame teavet Eesti metsavarude suuruse, seisundi ja kasutamise kohta ning peame arvestust metsades sisalduva süsinikuvaru ja selle muutuste üle. Metsainventeerimise andmete ja SMI põhjal koostatud statistika ning aruanded annavad usaldusväärse ülevaate Eesti metsadest nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil, võimaldades jälgida metsavaru ja metsade seisundi muutuste dünaamikat. See teadmine on aluseks metsanduse arengukavade, stsenaariumide ja kliimaeesmärke toetavate otsuste kujundamisele, aidates hoida tasakaalu metsa majandusliku kasutuse, looduskaitse ja süsiniku sidumise rolli vahel.

Ilm

Ilmateenuse valdkonnas tagame inimeste elu ja turvalisuse kõrge usaldusväärsusega ilmaprognooside ja varajaste hoiatussüsteemide kaudu, kasutades ilmaprognoosimudeleid, radari- ja satelliitandmeid ning ilmavaatlusi. Meie prognoosid ja hoiatused toetavad nii elanikkonda kui ka valdkondi, kus ilmastik on kriitilise tähtsusega, näiteks lennundust ja laevandust. Talletame ka Eesti ilma ajaloo – vaatlusjaamade andmed on olulised teadlastele ja kindlustusettevõtetele ning annavad aluse kahjusündmuste hindamiseks ja analüüsiks. Ilma- ja kliimaandmete põhjal anname sisendit rahvusvaheliste kliimaaruannete koostamiseks, aidates mõista muutuvat kliimat ning kujundada teaduspõhiseid otsuseid nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

Keskkonnaagentuuri strateegia mõõdikud

Mõõdikute eesmärk on anda ülevaade Keskkonnaagentuuri strateegia edenemisest. Mõõdetakse osapoolte **rahulolu**, tegevuse **mõjusust** ning ressursside kasutamise **tõhusust**.

1. Rahulolu mõõdikud

Rahulolu mõõdikud näitavad, kuidas strateegia elluviimine mõjutab Keskkonnaagentuuri töötajaid, teenuste kasutajaid ja väljundite kvaliteeti.

Töötajate rahulolu

Töötajate rahulolu töö sisu, arenguvõimaluste, juhtimise ja koostööga toetab strateegia elluviimist, organisatsiooni tõhusust ning muutusteks valmisolekut

Andmeallikas: töötajate rahulolu uuring, keskmine hinne (1–5)

Sihttase: ≥ 4

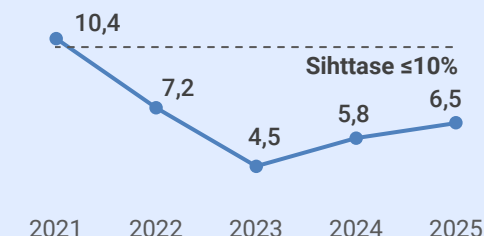

Töötajate vabatahtlik voolavus

Töötajate voolavus aitab varakult märgata personaliriske ja hinnata organisatsiooni suutlikkust töötajaid hoida. Mõõdik näitab organisatsioonist lahkunud töötajate osakaalu kalendriaasta jooksul.

Andmeallikas: Keskkonnaagentuuri tugiteenuste statistika, osakaal töötajatest (%)

Sihttase: $\leq 10\%$

Teenuste keskmine rahulolu

Teenuste rahulolu näitab, kuivõrd vastavad Keskkonnaagentuuri teenused kasutajate ja tellijate ootustele. Mõõdik väljendab keskmist hinnangut teenuste kvaliteedile, asjakohasusele ja kasutusmugavusele.

Andmeallikas: tagasisideküsitlused, keskmine hinne (1–5)

Sihttase: $\geq 4,3$

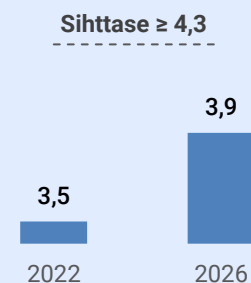

Keskkonnaportaali rahulolu

Keskkonnaportaal on keskne keskkonnainfo avaldamise ja kasutamise kanal. Mõõdik mõõdab kasutajate rahulolu portaali kasutusmugavuse ja infokvaliteediga

Andmeallikas: tagasisideküsitlused, keskmine hinne (1–5)

Sihttase: $\geq 4,3$

2. Mõjususe mõõdikud

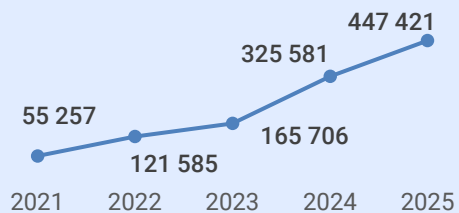
Mõjususe mõõdikud näitavad, kas meie andmed, analüüsid ja teenused loovad väärtust otsustajatele, partneritele, avalikkusele.

Keskkonnaportaali külastatavus

Keskkonnaportaali külastatavus näitab portaali nähtavust ja rolli keskkonnainfo, andmete ning teenuste vahendamisel avalikkusele. Mõõdik näitab Keskkonnaportaali külastuste arvu kalendriaasta jooksul.

Andmeallikas: Keskkonnaportaali analüütika, külastuste arv

Sihttase: $\geq 500\,000$

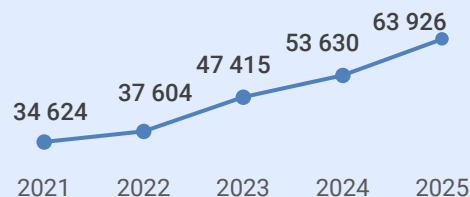

Keskkonnaagentuuri sotsiaalmeedia jälgijad

Sotsiaalmeedia jälgijate arv näitab, kui hästi jõuab Keskkonnaagentuur oma sihtrühmadeni digikanalite kaudu. Mõõdik näitab Keskkonnaagentuuri ametlike sotsiaalmeediakanalite jälgijate koguarvu.

Andmeallikas: Keskkonnaagentuuri tugiteenuste statistika, jälgijate arv

Sihttase: $\geq 85\,000$

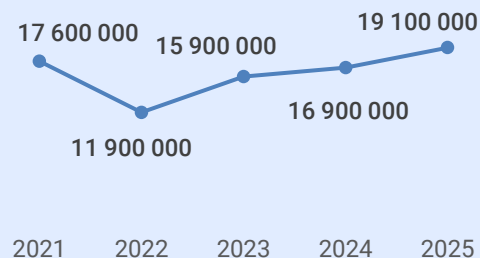

ILM kodulehe külastatavus

ILM kodulehe külastatavus näitab avalikkuse huvi ilmateenuse teabe vastu ja selle kasutamist. Mõõdik näitab ILM kodulehe külastuste arvu kalendriaasta jooksul.

Andmeallikas: Keskkonnaagentuuri tugiteenuste statistika, külastuste arv

Sihttase: $\geq 17\,000\,000$

Mõjususe indeks

Mõjususe mõõtmise eesmärk on hinnata, mil määral Keskkonnaagentuuri teadmisteenus (andmed, analüüsid, hoiatused) jõuavad kasutusse ning toetavad ühiskondlikke, poliitilisi ja majanduslikke otsuseid.

Keskkonnaagentuuri mõjususe indeksi meetodika ja algtase töötatakse välja 2026. aasta jooksul.

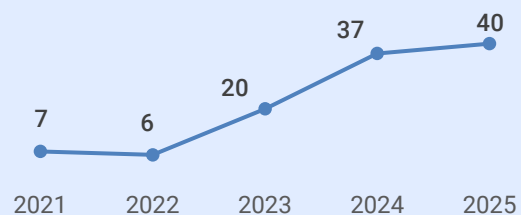
3. Tõhususe mõõdikud

Tõhususe mõõdikud näitavad, kas tulemused on saavutatud mõistliku töömahu, kulubaasi ja töökorraldusega.

Projektipõhise rahastuse osakaal

Projektipõhine rahastus toetab arendustegevusi, uuendusi ja koostööprojekte ning suurendab organisatsiooni paindlikkust strateegiliste algatuste elluviimisel. Mõõdik näitab projektipõhise rahastuse osakaalu Keskkonnaagentuuri kogurahastuses.

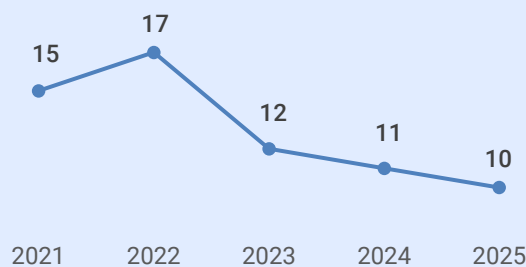
Andmeallikas: Keskkonnaagentuuri tugiteenuste statistika, osakaal (%)

Tugiteenuste maksumuse osakaal

Tugiteenused tagavad organisatsiooni põhitegevuste sujuva, tõhusa ja kvaliteetse elluviimise. Mõõdik näitab tugiteenuste kulude osakaalu Keskkonnaagentuuri kogukuludes.

Andmeallikas: Keskkonnaagentuuri tugiteenuste statistika, osakaal (%)

Tõhususe indeks

Tõhususe mõõtmise eesmärk on hinnata organisatsiooni ressursikasutuse optimeerimist, rutiinse käsitöö vähendamist ja protsesside standardiseerimist.

Keskkonnaagentuuri tõhususe indeksi meetodika ja algtase töötatakse välja 2026. aasta jooksul.